

T

A Szeged-Csanádi Egyházmegye magazinja

Toronyirány

XVII. évfolyam, 6. szám
2025. december 18.

**Szülte a Szűz
szent Fiát,
örvendezzünk!**

INGYENES

6. A SZEGED-FELSŐVÁROSI SZENT MIKLÓS PLÉBÁNIA 800 ÉVE

A szeged-felsővárosi Szent Miklós Plébánia 2024-ben *Nyolcszáz éve Felsővároson* mottóval jubileumi évet hirdetett, hogy megerősítse a helyi közösség összetartozását és identitását. A programsorozat egyik legfontosabb jelképe a Szent Miklós tiszteletére készült zarándokikon lett, amely egy éven át járta a hívek otthonait, családokat, betegeket, közösségeket, és mintegy 130 helyszínen közel 550 embert kapcsolt össze imádságban.

7. RÓMÁBAN JÁRTAK AZ EGYHÁZMEGYE HITOKTATÓI

A hitoktatók római zarándoklatán a Szeged-Csanádi Egyházmegye Katechetikai Intézete (SZEKI) szervezésében egyházmegyénk csoportja is részt vett. A zarándokok katekétái hivatásukban megerősödve azzal az érzéssel térhettek vissza a katedrához, hogy nagy szükség van az egyházban munkájukra.

9. A VATIKÁNBA IS ELJUTHATNAK A BETLEHEMEK

Több mint száz betlehemet küldtek be a Szegedi Dóm Látogatóközpont hagyományos pályázatára. Szinte minden korosztály képviseltette magát a kisiskolásoktól a nyugdíjasokig. Az idei év újdonsága, hogy a szakmai zsűri és a közönség véleménye szerint legkiválóbb alkotásokat a Vatikánban rendezendő nemzetközi kiállítás kurátorainak a figyelmébe ajánlják.

15. ÁTADTÁK A CARITAS HUNGARICA-DÍJAT

Évtizedes hagyománya van már, hogy a Katolikus Karitászdíjjal ismeri el legodaadóbb önkénteseit, akik példaeértékű tevékenységet végeznek. A Caritas Hungarica-díjat Budapesten adták át, ahol a Szeged-Csanádi Egyházmegyéhez tartozó plébániai karitászcsoportok tagjai, *Bérdi Józsefné, Horváth-Varga Sándorné és Nagy Istvánné* munkáját is méltatták.

19. NEMZETI EMLÉKHELY LETT A SZEGEDI DÓM TÉR

Szeged városának – mint a Szeged-Csanádi Egyházmegye székhelyének – egyik legfontosabb épülete és legikonikusabb jelképe a dóm, amely elválaszthatatlan a körülötte lévő, a huszadik század elején tudatos koncepció mentén megformált Dóm tértől. Ez a szakrális, egyházmegyei, tudományos és közösségi épületegyüttes ad otthont a Nemzeti Emlécsarnoknak, ahol – az eredeti alapítói szándékok szerint – a magyar történelem, kultúra és tudomány legjelesebbjeinek szobrai állnak. A komplexum október óta hivatalosan is nemzeti emlékhely.

Toronyirány

A Szeged-Csanádi Egyházmegye magazinja

Megjelenik: évente hatszor

Kiadja: **Gerhardus Média Központ Kft.**
6720 Szeged, Aradi Vértanúk tere 2.

Felelős kiadó: **dr. Kiss-Rigó László**,
a Szeged-Csanádi Egyházmegye püspöke

Főszerkesztő: **dr. Antal Zsolt**

Lapmenedzser: **Orosz László**

Nyomdai előkészítés: **WellCom Stúdió**

Nyomtatás: **Dürer Nyomda Kft.**

Eng. szám: **163/0819/2/2009**

A szerkesztőség elérhetőségei:
gerhardusmedia@gmail.com
+36 20 586 0102

A kéziratok rövidítésének jogát fenntartjuk.

A BORÍTÓN A SZÉKESFEHÉRVÁR—ÖREGHEGY PLÉBÁNIA
MAGYAROK NAGYASSZONYA-TEMPLOM FŐOLTÁR KÉPE LÁTHATÓ

BORÍTÓFOTÓ: THALER TAMÁS

Tisztelt Olvasók, Kedves Testvérek!

Ádvent a várakozás, a készülődés ideje. Van, aki semmire sem akar várakozni, mert nincs türelme. A számára negatív eseményeket inkább szeretné kikerülni, a pozitív történeteket pedig azonnal megélni.

Van értelmetlen vagy felesleges várakozás, amit senki sem szeret, például egy reptéren, bármilyen hosszú sor végén vagy egy közlekedési dugóban. Igazán kellemetlen várakozás az, amikor valaki önként beáll egy sorba, hogy a végén egy pofont kapjon. A hiábavaló várakozás pedig az, amikor a várt esemény vagy találkozás egyáltalán nem valósul meg.

Mire vártak az emberek 2025 ádventjében? Van, aki semmire. Van, aki egyszerűen az év végére, egy kis pihenésre. Van, aki bőséges asztalra, evésre-ivásra. Van, aki a karácsony hangulatára vagy az ajándékozási adok-kapokra. Az idei ádventben az emberiség józan része nagyon vár a békére. Aki-ben pedig vannak – a felszínen vagy mélyen – igazi nemes érzések, az vár karácsonytól néhány meghitt, nyugodt, lelki békében, egymás iránt érzett szolidaritásban, szeretetben eltöltött néhány órát vagy napot. Mindezt azonban kell tennünk is valamit. Nem tehetünk úgy, mint aki tátott szájjal várja a sült galambot vagy a pulykát. A jó hír az, hogy mindezzel nem az a helyzet, mint az anyagiakkal, ahol minél több pénzt költünk, annál kevesebb marad. Ebben az esetben minél több szeretetet, tevékeny szolidaritást gyakorlunk, minél több konfliktust próbálunk feloldani, harmóniát, békét sugározni, annál többet kapunk és tapasztalunk meg magunkban is.

Ádventi várakozásunk folyamán a koszorún meggyújtott gyertya az örömet jelképezte. Próbáljuk ádvent hátralévő napjait az örömteli várakozás jegyében megélni! Aki tudatosan készülnek karácsony megünneplésére, azok azért várakozhatnak örömmel, mert olyan valakinek a születésnapjára készülünk, aki nagyon fontos számunkra, aki nagyon közel áll hozzánk, akit nagyon tisztelünk és szeretünk. Az igazi öröm azonban annak átéléséből fakad, hogy akinek születésnapja ünneplésére készülünk, az már nyilván megszületett, ténylegesen már kétezer évvel ezelőtt, elválaszthatatlanul részese az egész emberi történelemnek, tagja az egyetemes emberi családnak, velünk van és velünk marad. Belőle olvashatjuk ki mindannyian saját életünk megoldását és végső célját. A készülődéssel járó minden esetleges nehézség és stressz ellenére ennek átgondolása és átélése teheti örömtelivé ádventi várakozásunkat.

Karácsonyhoz érkezve kívánok a Szeged-Csanádi Egyházmegye minden tagjának, családjának és közösségének áldott, kegyelmekben gazdag, békés ünnepeket és boldog, valódi értékekben bővelkedő új esztendőt!

Szeged, 2025. december 21. Ádvent IV. vasárnapja

Kiss-Rigó László
püspök

Folytassuk a klebelsbergi művet!

A Magyar Művészeti Akadémia Szegedi Regionális Műhelye és a Trianon Intézet Közhasznú Alapítvány emlékkonferenciát rendezett a Szegedi Dóm Látogatóközpontban Klebelsberg Kuno születésének 150. évfordulója alkalmából. A cél az volt, hogy átfogó képet adjanak arról, mit köszönhet a nemzet, az ország és különösen Szeged városa a legendás kultuszminiszternek.

Az egésznapos tanácskozást *Turi Attila*, a Magyar Művészeti Akadémia elnöke nyitotta meg. Kiemelte: Klebelsberg megértette, hogy a művészet nemcsak a kiválasztottaké, hanem a közműveltség, az erkölcsi felemelkedés eszköze. Öröksége ma is irányító az MMA számára: a magyar művészet küldetés, nemzeti önazonosság és közösségteremtő erő. *Kiss-Rigó László* püspök felidézte a kultuszminiszter azon döntéseit, amelyek ma is formálják az egyházmegye életét: a dóm és a tér megépítését, a püspöki székhely Szegedre helyezését, valamint azt, hogy az egyház őrzi Klebelsberg és felesége, Botka Sarolta sírját.

– Remélem, és azt kívánom, hogy ez a tanácskozás ne csak a hálás emlékezést szolgálja, hanem ihletet kapjunk, lelki erőt, hogy a művét saját lehető-

ségeink szerint folytassuk – hangsúlyozta a főpásztor.

Schmitt Pál volt köztársasági elnök Klebelsberg sportpolitikáját méltatta. Kiemelte: ő volt az első, aki felismerte a mindennapos testmozgás jelentőségét, ezért nevezzük az első sportminiszternek. A sport szerinte Klebelsberg számára az igazságosság, a küzdeni tudás, a szolidaritás és a tolerancia iskolája volt.

A konferencia előadói a Trianoni Szemle Klebelsberg-különszámainak szerzői közül kerültek ki. *Ujváry Gábor*, a Veritas Kutatóintézet tudományos főigazgató-helyettese Klebelsberg politikusi pályáját elemezte. *Szollár Péter*, a Klebelsberg Emlékközpont vezetője a pesthidegkúti kastély jelenlegi kulturális szerepéről beszélt. *Horváth Gábor*, a Gál Ferenc Egyetem egyháztörténésze a dóm és

az épületegyüttes vallási szimbolikáját mutatta be.

Ritoók Pál művészettörténész az Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ gyűjteményén keresztül idézte fel az oktatási és kulturális intézményalapító emlékét. *Bendzsel Miklós*, a Magyar Mérnökakadémia elnöke Klebelsberg tudománypolitikai elképzeléseit elemezte, míg *Bene Attila István* numizmatikus azokat a kitüntetések mutatatta be, amelyekkel még életében elismerték munkásságát. *Hefer Brúnó* üvegművész a dóm üveglakainak restaurálása során szerzett tapasztalatait osztotta meg, *Ludmann Mihály* művészettörténész pedig a Dóm tér Nemzeti Pantheonjának történetét ismertette.

A konferenciát *Nagy Péter* orgonaművész, a dóm kántora zárta előadásával az Angster-orgonáról, amely a nap végén, a Klebelsberg házaspár emlékére bemutatott szentmisén meg is szólt.

A rendezvényt művészeti produkciók kísérték: *Varga Laura* fuvolaművész és *Klebnczki György* zongoraművész Dohnányi Ernő *Ária fuvolára és zongorára* című művét adta elő, a zárásban pedig *Pregitzer Fruzsina* színművész olvasott fel részleteket Botka Sarolta *Életünk* című írásából. A konferencia résztvevői a nap végén koszorút helyeztek el a székesegyház altemplomában Klebelsberg sírjánál. A Dóm Látogatóközpontban ezzel párhuzamosan nyílt meg az *Én hiszek a teremtés örök erejében* című jubileumi kiállítás, amely Klebelsberg életét és munkásságát mutatja be. A szegedi dóm és a Dóm tér az emlékében hivatalosan is nemzeti emlékhellyé vált, méltó emléket állítva annak az államférfinak, aki a magyar kultúra, tudomány és oktatás újjászületését tette lehetővé.

VARGA MÁRTA

FOTÓ: KUKUCKA ANDRÁS

Klebelsberg Kuno-emlékverseny Szegeden

A jövő záloga a tudás

Az Országgyűlés által Klebelsberg-emlékévvé nyilvánított 2025-ös esztendő programsorozatának kiemelt eseménye volt a Kárpát-medencei Klebelsberg Emlékverseny. A Szegedi Tankerületi Központ a Szeged-Csanádi Egyházmegyevel és a Szent Gellért Katolikus Iskolai Főhatósággal szoros együttműködésben szervezte meg a versenyt azzal a céllal, hogy mind az általános, mind a középiskolás tanulók mélyebben megismerjék Klebelsberg munkásságát és korának szellemiségét.

Klebelsberg Kuno születésének 150. évfordulója alkalmából rendezett verseny megmutatta, a kultuszminiszter szellemi öröksége ma is élő, inspiráló erővel hat. A kétfordulós megmérettetés döntőjét Szegeden és Ópusztaszeren rendezték meg, a nyitó- és záróünnepség a dombon volt. Néptánc, kórusművek és tűzzsonglőr-bemutató színesítette a diákok kulturális seregszemlét.

A szervezést az ötletgazda, *Plesovszkiné Ujfaluczki Judit*, a Szegedi Tankerületi Központ igazgatója, *Lipcsei Imre*, a SZEGEKIF főigazgatója, valamint *Róth Márton*, az egyházmegye külügyi és közkapcsolati igazgatója koordinálta. A tankerület és a SZEGEKIF összeállította verseny mellett, hogy épített Klebelsberg életművének ismeretére, a gyerekek kreativitását mozgatta meg. A csapatoknak kisfilmet kellett forgatniuk, táncot és éneket előadniuk, történelmi leveleket írniuk, korabeli oktatási reformterveket készíteniük.

– A feladatok egyszerre fókuszáltak a művészetekre, a testnevelésre és a klebelsbergi iskolaprogram módszertanára. A SZEGEKIF munkatársai, *Kőrösi Tibor*, a csongrádi Nagyboldogasszony iskola igazgatója, valamint *Dávid Péter* és *Bukodi István*, a gyulai Karácsony János Katolikus Gimnázium tanárai állították össze a középiskolások feladatait – mutatta be az együttműködést Lipcsei Imre. A versenyre több mint 300 iskola nevezett a Kárpát-medence minden részéből, az egyházmegyéből 20 csapat versenyzett. Az elődöntőből 10-10 csapat jutott tovább általános és középiskolai kategóriában a döntőre, amelyet Ópusztaszeren rendeztek. A győzelmet mindkét kategóriában szegedi csapatok szereztek meg. Az általános iskolák között a csanádapácai Nagyboldogasszony Katolikus

Battonyai középiskolások

Iskola csapata negyedik helyet szerzett, történetbemutatójuk különdíjat kapott. A középiskolásoknál a battonyai Mikes Kelemen Katolikus Gimnázium diákjai hetedik lettek. Az első három helyezett csapat jutalmait az egyházmegye és a Szent Gellért Katolikus Iskolai Főhatóság ajánlotta fel, a többi helyezettet a tankerület és a Gál Ferenc Főiskola jutalmazta. Az általános iskola első helyezettjei zánkai táborozást nyertek, a középiskolások aranyérmesek négynapos római utazást.

A verseny arról is szólt, hogyan lehet a 21. századi oktatásban újraértelmezni Klebelsberg gondolatait. A diákok digitális eszközökkel, interaktív feladatokkal dolgoztak, ugyanakkor a közösségi élményt és a nemzeti értékek tisztelését is megélték.

Klebelsberg Kuno (1875–1932) nem csupán politikus, hanem nemzetépítő gondolkodó volt, aki felismerte: az oktatás és a kultúra a legerősebb védőbástya a változó világban. Nevéhez fűződik a magyar közoktatás, tudományos élet és kulturális intézményrendszer modernizálása. Vallotta, hogy a nemzet felemelkedésének kulcsa a tudás, a műveltség és az iskolarendszer fejlesztése. Miniszterként hatalmas iskolahálózat-fejlesztési programot indított, amelynek részeként több ezer falusi iskola, tanítói lakás és tornaterem épült fel. Támogatta a testnevelés, a népművelés és a kulturális közösségi élet megerősítését, s emellett a tudományos elit képzését is kiemelten fontosnak tartotta. Szeged különösen fontos szerepet játszott életművében: itt valósult meg egyik legnagyobb álma, a Szegedi Tudományegyetem újjáépítése és megerősítése, amelynek révén Szeged a tudomány és az oktatás központjává vált. T. É.

Csanádapácai diákok

A szeged-felsővárosi Szent Miklós Plébánia 800 éve

Jubileumi évvel ünnepeltek

A szeged-felsővárosi Szent Miklós Plébánia 2024-ben Nyolcszáz éve Felsővároson mottóval jubileumi évet hirdetett, hogy megerősítse a helyi közösség összetartozását és identitását. A programsorozat egyik legfontosabb jelképe a Szent Miklós tiszteletére készült zarándokikon lett, amely egy éven át járta a hívek otthonait, családokat, betegeket, közösségeket, és mintegy 130 helyszínen közel 550 embert kapcsolt össze imádságban.

Az ikon az év zárásakor a *Michael Wallace Banach* érsekkel, Magyarország apostoli nunciusával ünnepelt szentmisében a főbejáratánál kapott helyet a templomban, mint a plébániai egységet kifejező lelki szimbólum.

önkéntesek rendszereznek, a tervek szerint ebből 2026-ban – a minoriták letelepedésének 300. évfordulóján – állandó kiállítás nyílik. Kelemen Didák minorita szerzetes a Historia Domus tanúsága szerint 1726-ban érkezett Szegedre, és indí-

volt, amelyen 37 felsővárosi vett részt, és a Szent Péter téren tanúi lehettek az új pápa megválasztásának bejelentésének. Az otthon maradók számára lelki zarándoklatot szerveztek vetített képes előadásokkal. Nagy sikernek bizonyult a plébániai lelkinap Domaszék-Zöldfáson, a családi nap és a kolostorkert zenei estjei is, amelyek sok érdeklődőt vonzottak a városrészből. Novemberben egyházközségi bált tartottak a Szent Gellért Fórumban. A jubileumot pedig egy Szent Miklós hét zárja, amikor többek között meglátogatják a szegedi, ugyancsak Szent Miklós titulust viselő szerb-ortodox templomot.

Felsőváros Szeged második legnagyobb plébániája, ahol sokrétű közösségi élet zajlik: ifjúsági csoportok, házasközösségek, bibliaóra és karitás is működik. A felsővárosi iskolákban tanuló hittanokkal hét katekéta foglalkozik. Szeretnék bekapcsolni őket a plébánia életébe, ennek alkalmai az ünnepek, diákmisék, táborok.

A plébános, *Serfőző Levente* kiemelten fontosnak tartja, hogy a templom és a plébánia valódi közösségi tér legyen: ezért újult meg a közösségi terem, jött létre a babzsákszoba, az állandó szentségimádásra alkalmas kápolna, és most adják át az új műfüves focipályát is.

A jubileumi év célja az volt, hogy a 800 éves örökség ne csupán történelmi emlék legyen, hanem élő közösségi tapasztalat. A plébános szerint a zarándokikon köré szerveződő lelki háló, a közös ünneplések és a megújuló közösségi terek azt bizonyítják: Felsővárosnak nemcsak nagy múltja, hanem erős jövője is van.

TRAUTTWEIN ÉVA

A Szent Miklós zarándokikon a Mészáros családnál

A jubileum alkalmat adott a múlt fel-tárására is. A plébánia története az Árpád-korig nyúlik vissza: a tatárjárás előtt bencés templom állt ezen a helyen, a ma is látható barokk templomot pedig a 18. században építették a minoriták. A hívek régi fényképeket, emléklapokat és történeteket gyűjtöttek össze, amelyeket

totta el a minoriták megtelepedését. A kommunista hatalom egyházüldözése szüntette meg jelenlétüket, majd 1999-ben térhettek vissza Felsővárosra, és látták el a felsővárosi hívek lelki gondozását 2021 decemberéig. A jubileumi év számos közösségi programot kínált. A legemlékezetesebb a plébánia római zarándoklata

Rómában jártak egyházmegyénk hitoktatói

A tanúságtétel a hitet reménnyé és szeretetté formálja

A szentév keretében tartott találkozóra mintegy húszezer, nap mint nap a hitoktatás szolgálatát végző zarándokok érkezett 115 országból. Az egyházmegyéből 25 katekéta koordinátor és mentor – ők a csomópontok a többi hitoktató elérésében – vehettek részt a római találkozón. A programot egy imádság és katekézis nyitotta a Szent Péter-bazilikában, rendhagyó módon szombaton XIV. Leó pápa audienciát tartott a hitoktatók számára, vasárnap pedig szentmisét mutatott be a Szent Péter téren. A köztes időket *Serfőző Levente* atya vezetésével városlátogatással töltötték, így három nagyon aktív napjuk volt Rómában.

Vargáné Bögi Veronika szerint a katekéták Rómában erőteljes impulzus kaptak a jövőre nézve.

– Látszott az arcokon, hogy kitüntetésként élték meg a részvételt. Olyan volt ez a zarándoklat, mint egy beavató szentség: igen, mi katekéták vagyunk. Ennek a lelkesedésével, örömeivel tértek haza. Azt fogalmazták meg, ebből fognak táplálkozni ebben a tanévben.

A katekéták többsége még nem járt Rómában, ezért igyekeztünk sok-sok helyre eljutni velük. Felkerestük a nagy bazilikákat, imádkoztunk Ferenc pápa sírjánál, átmertünk a szent kapukon és meglátogattuk a magyar kötődésű helyszíneket. A templom előtt, ahol egykor Néri Szent Fülöp szolgált, és ma is fociznak a gyerekek, mi is elkaptunk egy-egy labdát. Azokon a helyeken jártunk, amelyekről annyit tanítunk, és most személyesen élhettük meg ezek kisugárzását.

A hitoktatók római zarándoklatán a Szeged-Csanádi Egyházmegye Kateketikai Intézet (SZEKI) szervezésében egyházmegyénk csoportja is részt vett. A zarándokok katekétai hivatásukban megerősödve azzal az érzéssel térhettek vissza a katedrához, hogy nagy szükség van az egyházban munkájukra.

– A közös alkalmakon lehetőség volt meg tapasztalni az egyház egyetemességét. Jó volt látni, hogy a sokféle nemzet hogyan él a templomban. A spanyolok lelkesen tapsoltak, mások zászlókkal, énekkel vonultak

tanúságot az evangéliumról. A hitoktatás nem pusztán tanítás, hanem tanúságtétel, mely a hitet reménnyé és szeretetté formálja – ahogyan Szent Ágoston mondta: „*Úgy magyarázz el mindent, hogy akik hallgatnak rád, higgyenek, reméljenek és szeressenek.*”

A pápa az evangéliumi gazdag és Lázár történetét (Lk 16,19–31) magyarázva arra figyelmeztetett, hogy a közöny és az önzés ma is falakat emel a szegények és a jólétben élők között. Isten azonban igazságot szolgáltat mindenkinek, és Jézus feltámadása bizonyítja, hogy minden ember élete megváltozhat, ha megnyitja szívét az isteni szeretet előtt.

Leó pápa kiemelte: a hit átadása elsősorban a családban kezdődik, mert a szülők a gyermek első katekétái. A hit nem elmélet, hanem életforma, amely ott hon, a mindennapokban tanulható meg. A katekéták feladata, hogy „jelet hagyjanak” a szívekben – ne leckét adjanak, hanem életet közvetítsenek. A pápa arra buzdította a hitoktatókat, hogy szolgálatukban mindig a szeretet vezesse őket, mert a katekézis akkor növeli a hitet, ha reményben és szeretetben gyökerezik. A jubileum ideje így a megtérés, a megbocsátás és a béke keresésének ideje az egész egyház számára.

be. Leó pápa sorra szólította a nemzeteket, felharsant az örömteli kiáltás. Jó volt ebben az egységben lenni – írják le élményeiket a SZEKI munkatársai. A vasárnapi szentmisén XIV. Leó pápa több mint húszezer katekétát köszöntött a Szent Péter téren. Homíliájában hangsúlyozta: a katekéta „a szónak az embere”, aki életével tesz

ben – ne leckét adjanak, hanem életet közvetítsenek. A pápa arra buzdította a hitoktatókat, hogy szolgálatukban mindig a szeretet vezesse őket, mert a katekézis akkor növeli a hitet, ha reményben és szeretetben gyökerezik. A jubileum ideje így a megtérés, a megbocsátás és a béke keresésének ideje az egész egyház számára.

Bálint Sándor-emlékkonferencia a Gál Ferenc Egyetemen

A szentévek üzenete

Szentévek és jubileumok címmel tartotta meg idei konferenciáját a Gál Ferenc Egyetem Kutatóintézetének „Bálint Sándor” Vallási Kultúrakutató Csoportja és a Szent István Tudományos Akadémia Történelem- és Néprajztudományi Osztálya. Október 14-15-én a néprajz, a teológia, az egyház- és művészettörténet és az irodalomtudomány jeles képviselői tartottak előadásokat a Gál Ferenc Egyetemen.

A Bálint Sándor nevét választó kutatócsoport 2024-ben fogalmazta meg azt a célt, hogy minden év októberében tematikus konferenciát rendeznek, amelyet összekötnek a megemlékezéssel a névadóról. A konferenciát áthatalmította Bálint Sándor szellemisége. A néprajztudós mélyen hitt a tudomány – különösen a néprajz és a helyi kultúra kutatásának – erkölcsi és nemzeti jelentőségében. Azt vallotta, a tudomány szolgálat, a kutatónak szerinte nem pusztán adatokat kell gyűjtenie, hanem az emberi közösségek, különösen a magyar nép szellemi értékeit kell feltárnia és megőriznie. Mélyen hívő emberként úgy vélte, a tudomány is Isten művének megértését szolgálja, ha azt tisztességgel és alázattal művelik. A néprajzkutató számára a tudomány művelése erkölcsi és nemzeti felelősség, a hit és az igazság keresésének eszköze, valamint a közösség szolgálata volt.

A konferencia a szentévek történetére, hitéleti jelentőségére nézett rá. *Janka Ferenc*, a Gál Ferenc Egyetem rektorhelyettese a konferenciát megnyitva a szentév különleges kegyelmi üzenetét így határozta meg: Isten mindig úton van felénk, a jubileumok pedig

meghívják, hogy kilépjünk a profán hétköznapiakból, és felfedezzük, újra felismerjük a „szent teret, a szent időt és a személyes szeretet szentségét”. A szentév lelki zárandokai hitben, reményben és szeretetben haladnak Isten felé. Bálint Sándor tanúságtevő életpéldája ösztönzést ad, hogy az életszentségre való törekvés nem valami távoli eszmény, hanem a mindennapi hűség és szeretet valósága – mondta Janka Ferenc.

Serfőző Levente oktatási helynök

A konferencián *Serfőző Levente* oktatási helynök ismertette a hitvalló néprajztudós boldoggá avatásának aktuális állását. *Kulik Melinda* és *Vargáné Bögi Veronika* a Bálint Sándor Emlékversenyt mutatták be. *Kiss Norbert* teológus, egyháztörténész előadása az 1930-as Szent Gellért-évről a Szeged-Csanádi Egyházmegye millenniumi készüléthez járult hozzá. Szent Imre felcseperedése után Gellért bakonybéli remeteségbe vonult vissza, majd miután István király létrehozta a csanádi egyházmegyét, annak élére állította az 1030-ban püspökké szentelt Gellértet. A 900. évforduló összekapcsolódott a megújuló Szegeddel: 1930-ban szentelték székesegyházát. Az emlékeztet Hamvas Endre püspök hirdette

meg körlevélben. Lelkigyakorlatokat, missziókat kezdeményezett, szorgalmazta egy férfiegyesület létrehozását, melyet meg is alapított Szent Gellért oltalma alá helyezve. Az emlékévként fő megszólítottja a fiatalság volt. Nyitányként Mindszenty József bíboros látogatott el Szegedre, és mutatott be szentmisét, amit nagy ereklésy körmenet és városi díszgyűlések követtek. A Szent Gellért-év központja Szeged volt, de fontos események zajlottak a fővárosban és Pécsen is.

Számos előadás foglalkozott a szentév tematikával. A konferencia előadásai a szentévek magyar vonatkozásait mutatták be különböző korszakokból. *Nagy László* az 1750-es szentévet egy magyar jezsuita költő szemszögéből elemezte, míg *Vindus Melinda* a Wosinsky Mór Múzeum anyagai alapján a szentévekhez kapcsolódó tárgyakat ismertette. *Prokopp Mária* az 1450-es szentévet Szécsi Dénes prímás és Vitéz János püspök tevékenységén keresztül mutatta be, *Horváth István* pedig az 1795-ös szentévre vonatkozó emlékeket dolgozta fel. További előadások a magyarországi jubileumi búcsúk, zárandoklatok és egyházi események történetét vizsgálták a 19-20. században – többek között IX. Pius pápa 1847-es jubileumától az 1950-es szentévig.

A témák között szerepelt a görögkatolikusok római zárandoklata (1900), a kalocsai és országos szentévi hagyományok (1900–1950), az 1925-ös szentév magyar sajtó- és egyházzenei vonatkozásai, valamint Prohászka Ottokár, Szent Imre tisztelete és az 1938-as kettős szentév is. É.

FOTÓK: KISPÉTER GÁBOR

Janka Ferenc rektorhelyettes

A Vatikánba is eljuthatnak a betlehemek

Több mint száz betlehemet küldtek be a Szegedi Dóm Látogatóközpont hagyományos pályázatára. Szinte minden korosztály képviseltette magát a kisiskolásoktól a nyugdíjasokig. Az idei év újdonsága, hogy a szakmai zsűri és a közönség véleménye szerint legkiválóbb alkotásokat a Vatikánban rendezendő nemzetközi kiállítás kurátorainak a figyelmébe ajánlják.

Idén is meghirdette a Szegedi Dóm Látogatóközpont „Nem lehet csoda nélkül élni...” címmel betlehemkészítő pályázatát. Egy és több alkotó – akár teljes iskolai osztály – által készített munkákat is beadhattak, végül összesen 118 mű érkezett be az altemplomba. Csongrád-Csanád mellett a szomszédos vármegyékből, Bács-Kiskunból és Békésből is küldtek betlehemekeket – legtávolabbról, a még Szeged-Csanádi Egyházmegyéhez tartozó Tarhosról, mely község Szegedtől 114 km távolságra található.

A pályázók alkotásait a legváltozatosabb technikával készítették el: rajzok, grafikák, akvarellek, textilszövés, kerámia és más térbeli alkotások sorakoznak advent első vasárnapjától a látogatóközpont előterében.

– Nem tudnék egyetlen alkotást kiemelni a sok pályamunka közül – mondta Kiss Edit, a Szegedi Dóm Látogatóközpont igazgatója. Személyes kedvencei között megemlítette a kavicsból készült betlehemet a szépsége, a Lego-részekből összeállítottat az újszerűsége, a farmeranyagot felhasználót a modern anyaghasználata miatt.

Örömmel tapasztalta, hogy sok betlehem az újrahasznosítás jegyében készült: kreatívan felhasználva a sokak számára csak háztartási hulladéknak tekintett tárgyakat. – Minden évben megcsodálom Paulik Fecó munkáját,

FOTÓK: TÓTH MARCELL

aki a lehetőségeihez mérten – fejpálcával fest – csodálatos alkotásokat készít – tette hozzá.

Lehetőséget biztosítanak azonban a közönségnek is a véleménynyilvánításra. A kiállításon személyesen, míg a Szegedi Dóm Látogatóközpont Facebook-oldalán az otthon melegeből is szavazhatnak kedvenc alkotásaikra a tárlatot a látogatóközpontban vagy a közösségi média segítségével virtuálisan megtekintők. Voksolni az időszaki kiállítás zárásáig, február 2-ig, azaz Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepéig tudnak. Újdonság az is, hogy a látogatók és a szakmai zsűri által legjobbnak talált alkotásokat az Evangelizációs Dikasztérium figyelmébe ajánlják: ők szervezik meg a „100 betlehem a Vatikánban” című nemzetközi kiállítást. Kiss Edit hangsúlyozta, ez nem jelenti azt automatikusan, hogy eljut minden pályamunka Rómába, hiszen az egész világból várják a betlehemekeket, de mindent megtesznek a siker érdekében.

Természetesen a látogatóközpont más programokat is kínál a téli időszakban. 2026. január 30-án folytatódik a Dóm Művészeti Szalon *Wunderlich József és Bach Kata „Fa leszek, ha...”* című zenés estjével. Mint beszámoltunk róla, novemberben hivatalosan is megnyílt a Klebelsberg-kiállítás, a maga teljességében látogatható a közgyűjtemény eddigi legnagyobb szabású időszaki tárlata. Jellemzően hetente egy alkalommal – karácsony előtt utoljára december 11-én és 18-án 17 órától – tárlatvezetéssel ismerkedhetnek meg a kultuszminiszter tisztelői a gróf életútjával. A vezetésekre előzetes regisztráció szükséges, de a mintegy egyórás program ingyenes. A jövő évi séták kezdetének időpontjáról telefonon vagy e-mailben kaphatnak felvilágosítást az érdeklődők, továbbá érdemes követni a Szegedi Dóm Látogatóközpont közösségi oldalát is.

M.

Karácsonyi mise a rácsok mögött

1989 óta folytat börtönpasztorációs tevékenységet a hírhedt Csillagbörtönben Kretovecs László atya. Hetente misézik bent, de karácsonykor kicsit többen gyűlnek össze: ilyenkor még a súlyos bűntetteket elkövetők szíve is meglágyul, az igaz útra való visszatéréshez azonban nem elég a „vakera”.

FOTÓK: GEMES SÁNDOR

Kretovecs László rókusi plébános

Több mint három és fél évtizede, a rendszerváltás óta jár be a Szegedi Fegyház és Börtön Mars tér 13. szám alatt található objektumába Kretovecs László pápai prelátus, rókusi plébános. A Csillagbörtönként közismert komplexum hazánk legveszélyesebb bűnözőinek biztosít „lakhatást”, akik közül sokaknak hosszú évtizedeket kell a rácsok mögött tölteniük a földi igazságszolgáltatás büntetéseként. A karácsony azonban még a „nehézfűköt” is megérinti, hiszen ünnepek idején még fájóbb a családtagok, rokonok, barátok hiánya.

– Az advent még nem igazán fogja meg őket, az talán a jámborabb emberek ünnepe. Ha azonban akárhány éve ül valaki börtönben, és még akárhány évig is fog, rádöbben ő is, hogy Krisztus születésekor valami olyan történt, amire várt az emberiség, amiben neki

is része van. Ő is kap egy lehetőséget, egy ajándékot az adventben. Olyannal találkozhat, akire szüksége van – ha erre társadalom, sőt saját maga sem gondol – vélekedett Kretovecs atya.

Minden héten miséznek, a tapasztalata az, hogy karácsony előtt a szokottnál némileg többen jönnek. Ezekben a napokban kis ajándékokat – édességet, szaloncukrot – kapnak az istentiszteleten résztvevők.

– Ilyenkor kicsit meglágyul a szívük, érzékenyebbekké válnak a lélek belső vágyaira – magyarázta. Igyekszik lelkesíteni, rávenni a misére eljövöket arra, hogy bűnbánatot gyakoroljanak. – Próbálom a szívükbe plántálni a karácsony és Krisztus eljövételének üzenetét. Nem lehet olyan rossz az ember, hogy ne lenne a szívében egy kis érdeklődés a fény, a szeretet, az emberség, az igazi értékek felé.

Szerinte azok, akik ott vannak, nem biztos, hogy pokolfajzatok.

– De az igaz, hogy némelyikük nagyon eltévedt a földi életében – tette hozzá a plébános.

Énekelnek, beszélgetnek a karácsonyról, az ünnepekre vonatkozó emlékeikről, akkori és mostani helyzetükről.

– Néha egészen komoly emberi hozzáállást tapasztalok. A gond az, hogy sok esetben ez csupán szép szó – mondta az atya. Egyesek nem beszélnek, hanem ahogy Kretovecs László fogalmaz, vakeralnak:

– Mondom, haver, ez csak vakero. Mondd meg őszintén: ez mindig így

van, nagyrészt így van, vagy csak most? Jobb volna, ha gyakrabban lenne így!

A Szentlélektől várnának azonnali segítséget, de el kell nekik mondani, hogy ez nem lehetséges. Azonban a börtönben töltött évek, évtizedek lehetőséget nyújtanak arra is, hogy a rabok rádöbbenjenek, cselekedhetnek jó dolgokat, például a karácsonyi színdarabban szerepelve mutatják meg tehetségüket. A plébános hangsúlyozta, nem a bosszúállás a cél a Csillagban, mind a személyzet, mind ő maga arra törekszik, hogy az igaz útra vezéreljék vissza a bebörtönzötteket. Ez nem mindenkinél sikerül, hiszen a volt bűnözőnek kell felismernie, hogy hibázott, önkritika gyakorlására van szüksége.

Kretovecs László tapasztalatai szerint az elmúlt időszakban kevesebb adományt kapnak az elítéltek.

– Korábban több mázsa szaloncukrot kaptunk, idén még egy darabot sem ajánlottak fel! Valahogy megkeményedett az emberek szíve kint. Akkor bent mit várunk? – tette fel a kérdést. Azonban továbbra is reméli, hogy ez csak átmeneti állapot: aki úgy érzi, hogy szeretné szerény ajándékokkal – szaloncukor, édesség, esetleg karácsonyfa – szebbé tenni az elítéltek karácsonyát, küldheti azokat a börtön címére vagy a Rókusi Plébániára. Kretovecs László – ha a börtön szigorú szabályai engedik – bejuttatja azokat a címzetetteknek.

T. M.

Akik beviszik a karácsonyt a kórházba

Évek óta hagyomány, hogy a Szent Dömötör Kórházlelkészi Szolgálat munkatársai és több tucatnyi önkéntes az egyházmegye kórházait, klinikáit járja advent idején. Idén december 9–16. között énekelnek a dolgozóknak és a betegeknek – a lelkipásztorok és az alkalomhoz csatlakozó önkéntesek több száz kórterembe viszik el a karácsony üzenetét.

Jézus földi születésének emléknapja – a hit gyakorlásától függetlenül – nemcsak az egyik legfontosabb keresztény ünnep, hanem az a pillanat, amikor évről évre összegyűlnek a családok otthonaikban, megajándékozzák egymást a rég nem látott rokonok. Nem mindenki készülődhet azonban a karácsonyra szerettei körében – többek között a kórházakba betegség miatt bekerülők sem. Ugyan az orvosok és ápolók mindent megtesznek azért, hogy minél többen hazamehessenek az ünnepekre, vagy a súlyosabb egészségügyi problémákkal küzdők legalább egy-egy napot az otthonukban tölthessenek, ezt nem mindenki esetében engedhetik meg. Ahogyan az egészségügyben dolgozók sem tehetik meg, hogy az adventi időszak és a karácsony egészét családjukkal töltsék.

Az azonban lehetséges, hogy a kórházakba, klinikákra is elvigyék, bevigyék az ünnepet – a Szent Dömötör Kórházlelkészi Szolgálat e missziót a koronavírus járvány időszakában vállalta fel, egyeztetve a szolgálat vezetőjével, *Kondé Lajos* pasztorális helynökkel. Az első alkalommal még az egészségügyi dolgozókra koncentráltak, mert a sajátos viszonyok miatt a betegeket nem közelíthették meg.

– Mini szerenádott vittünk be a Szegedi Nemzeti Színház zenekarának néhány tagjával, Lackfi Jánostól kértünk számukra versüzenetet, majd a következő évben gyerekek és felnőttek rajzait juttattuk be – emlékezett vissza erre az időszakra *Máramarosi Mária*, a szolgálat koordinátora. A járványügyi veszélyhelyzet megszűnése óta viszont már elmehetnek egészen a kórtermekig. Tavaly Szegeden ötven, vidéken harminc osztályra jutottak el – ez azt jelenti, hogy mintegy öt-hatszáz betegszobába vittek el advent idején a karácsony és arra való készülődés hangulatát.

Egy-egy ilyen látogatásnak kialakult koreográfiája van: a kórházlelkészi szolgálat állandó munkatársai és az

önkéntesek először az orvosoknak, a nővéreknek énekelnek a pultnál, majd a betegeket látogatják végig. Egyszerű, mindenki által ismert népi és egyházi dalokkal készülnek, s azért, hogy bárki csatlakozhasson hozzájuk, az énekek szövegeit nagybetűkkel kinyomtatják, ezzel segítve a közös éneklést. Évről évre egy karácsonyi képet is kiválasztanak, a képeslapokat a betegeknek ajándékozzák. *Máramarosi Mária* hangsúlyozta, csak azokat szólítják meg, akik erre nyitottak. Jó hír: sok ilyen ember van. Egyházmegyeszerte az a tapasztalatuk, hogy az egészségügyi dolgozók már egy-két hónappal előbb kérdezzétek őket az adventi éneklésről, videókat készítenek a látogatásukról.

Természetesen a helyszíntől és az adottságoktól is függ, hogy milyen műsorral készülnek. Szerencsés helyzetben van Békéscsaba, ahol a Páduai Szent Antal Társszékesegyház énekkara minden évben részt vesz a karácsonyi éneklésen *Rázga Józsefné* kórusvezető, karnagy és *Szigeti Antal* atya vezetésével – tudtuk meg *Szabadi Jánosné* békéscsabai munkatárstól.

Nem mindenhol tudnak a betegek csatlakozni az énekléshez – a deszki tüdőgyógyászati klinikán is sokan éne-

FOTÓ: PASZTORÁLIS HELYNÖKSÉG

kelnének, de egészségi állapotuk miatt nem tehetik meg – tette hozzá *Aradi Márta*, aki Újszeged és Deszk intézményeit látogatja. Ő mondta, hogy találkozott olyan volt zenésszel, akin látszódott, hogy ez az éneklés adott neki reményt a gyógyuláshoz. Elmondható, hogy minden munkatársnak és önkéntes segítőnek van néhány emlékezetes, megérintő története az adventi éneklésről.

TÓTH MARCELL

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium harminc éve

A hit, a tudás és a közösség szolgálatában

Harminc évvel ezelőtt, 1995-ben nyitotta meg kapuit Gyomaendrődön a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, hogy a keresztény értékekre épülő nevelés és oktatás centrumává váljon térségünkben. Az azóta eltelt három évtizedben az intézmény nemcsak megszilárdította helyét az egyházi iskolák között, hanem olyan élő, családias közösséggé formálódott, ahol diák, pedagógus és szülő közösen munkálkodik a lélek és a tudás gyarapodásán.

Mindez a diákok, a szakmailag jól felkészült tantestület, a segítő-támogató szülők és nem utolsósorban a lelki, erkölcsi, valamint anyagi biztonságot nyújtó Szent Gellért Katolikus Iskolai Főhatóságnak köszönhető.

Az alapítás óta eltelt évek alatt az iskola több generációt kísért el a felnőtté válás útján. A tanítás és nevelés központjában mindig az a cél állt, hogy a gyermekek ne csupán tudást szerezzenek, hanem hitükben is megerősödve felelős és szeretetteljes emberekké váljanak. Kollégáink fáradozása, a keresztény értékek melletti kiállása nem volt hiábavaló. Az elmúlt három évtized bebizonyította, hogy megvalósítható az induláskor kitűzött cél, melyet Tóth Árpád így foglalt tömören össze: „büszkén vinni bölcs tudást és ép hitet”.

Az eltelt évek alatt az iskola sokat változott: megújult az épület, bővültek a taneszközök, és egyre szélesebb, gazdagabb a programkínálat. Mégis van valami, ami állandó maradt: a közösség ereje. Az itt tanuló diákok és az itt dolgozó pedagógusok összetartása, az ünnepek közös megélése, a jótékonyági kezdeményezések, a lelki napok és a hagyománnyá vált rendezvények mind azt mutatják, hogy az iskola messze több mint oktatási helyszín, közösségformáló erő.

A jubileumi év méltó alkalmat kínál arra, hogy hálával tekintsünk vissza az elmúlt évtizedekre. Hálával az alapítókért, a mindenkori pedagógusokért, a támogató szülőkért és minden gyermekért, aki átlépte az iskola kapuját. Egy közösség történetét nem az épületek vagy a dátumok írják, hanem az itt szerzett élmények, barátságok és azok a csendes pillanatok, amikor megérezzük: jó együtt.

Hogy méltó módon ünnepelhessük ezt a jubileumot iskolánk folyosóit kifestettük, tantermeink megkopott padlóit újakra cseréltük, a régi, még a Máltai Szeretszolgálattól kapott ebédlőasztalaink helyett újakat vásároltunk, egyúttal az ebédlőnket is felújítottuk. Iskolánk udvarán fedett kerékpártárolót alakítottunk ki, és megjavítottuk a játszó-

Lipcsei Imre főigazgató avatta fel az új, rekortán borítású kézilabdapályát

téri eszközeinket. A régi drótkerítést, melyet annak idején a hívők és a támogatók jelképesen méterenként vásároltak meg, szintén felújítottuk. Az ehhez szükséges anyagi forrást a Szeged-Csanádi Egyházmegye biztosította Kírs-Rigó László püspök atya és Lipcsei Imre főigazgató úr döntése alapján, melyet ezúton is hálásan köszönünk.

Ebből az alkalomból különleges ajándékkal gazdagodtunk: egy új, rekortán borítású kézilabdapályával, mely régi vágyunk volt, hiszen az intézmény életében nagyon fontos szerepet tölt be a mozgás, a sport, az egészséges életmód. Az új pálya még több lehetőséget nyújt majd a csapatversenyekre való felkészüléshez, valamint alkalmas lesz arra is, hogy iskolák közötti sportversenyeket rendezzünk, ami tovább erősíti az egyházmegyei intézmények közösségét.

Harminc év után az intézmény továbbra is Szent Gellért szellemiségét követve kívánja betölteni küldetését: a jövő generációit hitben nevelni, tudásban erősíteni és szeretettel kísérni az élet útján. A jubileum ünneplése nem lezárás, hanem új kezdet – egy újabb harminc év reménységgel teli kapuja.

TÍMÁR ERSZÉBET FŐIGAZGATÓ

Karácsonykor

REVICZKY GYULA

Karácsonykor

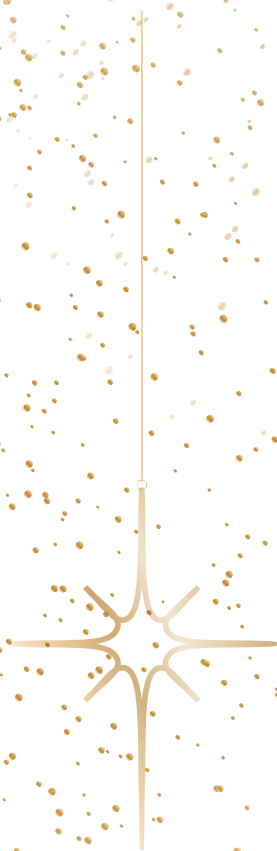
*A zúgolódás, gúny, harag
Rég halva már szívemben.
Egy szóval sem panaszkodám
A kis Jézuska ellen.*

*Nem vádolám balgán azért,
Hogy engem kifelejtett.
Hogy nem hozott ajándékot,
Szemem könnyet nem ejtett.*

*Lélkem nyugodtan, csendesen
Átszáll a nagy világon.
Imádkozom, hogy Jézusom
Minden szegényt megáldjon.*

*Ágyamra dőlök s álmodom
Egy régi, édes álmot:
Boldog, ki tűr és megbocsát,
S ki szenved, százszor áldott!*

1874

Az egyéni fejlődést díjazza az ÁGOTA® Alapítvány

Ösztöndíjprogram segíti az „ágotás” fiatalokat

Rendkívüli lehetőséget kínál gyermekvédelmi gondoskodásban élő vagy ott felnőtt és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára az ÁGOTA® Alapítvány. Az egyedülálló ösztöndíjprogram keretében az első évben 50 millió forint támogatást osztanak ki.

Az ÁGOTA® Alapítvány – Állami Gondoskodásban Élő és Veszélyeztetett Fiatalok Támogatásáért Alapítvány – nonprofit civil szervezet, amely közel harminc éve működik önkéntesek összefogásával. Az alapítvány célja elsődlegesen a családból kiemelt gyermekek és fiatalok, és az egyébként veszélyeztetett fiatalok szakmai, erkölcsi, tárgyi, anyagi támogatása.

– Az ÁGOTA® Alapítvány a Szeged-Csanádi Egyházmegye Szent Ágota Gyermekvédelmi szolgáltatójával kéz a kézben segíti a gyermekvédelem fejlődését egyedi módszertannal, szaktanácsadással és képzésekkel. A gyermekeket továbbá az ország egész területén élményprogramokkal és egyéni segítségadással támogatjuk – emelte ki *Kothencz János* diakónus, az ÁGOTA Közösség vezetője.

Legújabb kezdeményezésüket, az ÁGOTA® Ösztöndíjprogramot sajtótájékoztatón mutatták be Szegeden,

ahol *Osváth Viola*, az ÁGOTA® Alapítvány kuratóriumi titkára elmondta, az alapítvány azt is fontosnak tartja, hogy szakmai segítséget tudjon adni a gyermekeknek.

– Módszertant dolgoztunk ki arra, miként lehet a gyermekek életminőségén javítani, hogyan lehet segíteni őket abban, hogy jobban be tudjanak illeszkedni a társadalomba. Ennek nagyon fontos része, hogy hogyan tudnak továbbtanulni és szakmát szerezni. Ösztöndíjprogramunk pont ezt szolgálja: közvetlenül motiváljuk őket arra, hogy kezdjenek el a tanulmányaikra is koncentrálni – mondta *Osváth Viola*.

Az ÁGOTA® Ösztöndíjprogram célja, hogy évente több száz hátrányos helyzetben élő fiatalot támogasson az alapítvány. Az első évben közcélú felajánlásokból 50 millió forint támogatást osztanak szét három kategóriában, általános iskolások, középiskolá-

sok és egyetemen vagy iskolarendszerű felnőttoktatásban tanulók közt.

Bagi Gabriella, az ÁGOTA® Alapítvány önkéntes koordinátora úgy fogalmazott, a program alapvetése, hogy minden gyermek és fiatal képes értéket teremteni. Mindenki máshonnan indul, és mindenkinek más akadályokat kell leküzdenie, ám a fejlődés, a szorgalom és a kitartás mindenkié ott van.

– Fontos, hogy esélyt adjunk ezeknek a fiataloknak azzal, hogy differenciált szemlélettel díjazzuk az egyéni fejlődést és az előrelépést, a tanulmányi eredmények javítását, a továbbtanulási motivációt és a hosszútávú jövőkép kialakítását – emelte ki *Bagi Gabriella*.

Pálinkó Krisztina, az ÁGOTA® Alapítvány önkéntes koordinátora a sajtótájékoztatón elmondta, nemcsak a jó eredményeket, vagy a magas iskolai átlagot díjazzák, hanem például azt is, amikor valaki a tanulmányi átlagán tud javítani, vagy egy fő tantárgyból javít egy egész jegyet, de annak is érdemes pályáznia, aki a minimum 4,5-ös tanulmányi átlagát szinten tudta tartani az előző tanévhez képest.

BOLDOG DANIELLA

FOTÓ: KARNOK CSABA

Átadták a Caritas Hungarica-díjat

Elismerés az önkéntesek karitatív tevékenységéért

Évtizedes hagyománya van már, hogy a Katolikus Karitászzal díjjal ismeri el legodaadóbb önkénteseit, akik példaértékű tevékenységet végeznek. A Caritas Hungarica-díjat Budapesten adták át, ahol a Szeged-Csanádi Egyházmegyéhez tartozó plébániai karitászcsoportok tagjai, Bérdi Józsefné, Horváth-Varga Sándorné és Nagy Istvánné munkáját is méltatták.

A Katolikus Karitászzal vezetősége 2012-ben alapította a Caritas Hungarica-díjat azzal a céllal, hogy méltó módon ismerje el és fejezze ki nagyrabecsülését a rászorulóért végzett szolgálat iránt. Minden évben ünnepélyesen köszöntik és kitüntetik azokat az önkénteseket, akik munkájukban példaadó módon tükrözik Krisztus szeretetét.

Kothencz János diakónus, a Szeged-Csanádi Egyházmegyei Karitászigazgatója elmondta, idén az egyházmegyéhez tartozó csoportok közül két szegedi és egy csongrádi plébániai közösség egy-egy tagját érte az a megtiszteltetés, hogy átvehette a díjat.

– A mindennapokban a rászoruló mosolya, hálás tekintete, néha az elakadó szavak jelzik önkénteseink számára, hogy valóban fontos az, amit tesznek. A Caritas Hungarica-díjjal azt köszönjük meg, hogy reményt adnak ott, ahol erre talán mindennél nagyobb szükség van – fogalmazott a karitászigazgató.

A Katolikus Karitászzal elismerésében idén összesen harmincnégyen részesültek a budapesti Magyar Szentek templomában a hálaadó szentmisét követően, amelyet Fekete Szabolcs Benedek, a karitás püspök elnöke celebrált. A díjakat a püspök elnök és Zagya Richárd országos igazgató,

A Szeged-Csanádi Egyházmegye díjazottjai

valamint az egyházmegyei igazgatók adták át a karitás önkénteseknek.

A Szeged-Csanádi Egyházmegye három áldozatos munkát végző önkéntese is átvehette az elismerő oklevelet a különleges karitászzel együtt. Horváth-Varga Sándorné 2008 óta az egyik legaktívabb, legsegítőkészebb tagja a csongrádi karitászcsoportnak. Az évek során felderítette a város leginkább segítségre szoruló családjait, magányos lakóit, mindenkit név szerint ismer is közülük. Nagy Istvánné 1998-tól vesz részt a karitás munkájában, csoportvezetőként sokféle szervezési feladatot lát el. Rendszeresen szervez adománygyűjtő kézműves vásárokat, amelyekre önkéntestársai

val együtt készítik el a termékeket. Életét átszövi a karitatív tevékenység. Bérdi Józsefné 18 éve önkénteskedik a szegedi Szent József-templom plébániai karitászcsoportjánál. Csoportvezetőként a kezdetektől aktívan szervez, és részt vesz a tevékenységekben. Több mint egy évtizede foglalkozik a Dr. Waltner Károly Otthon sérült fiataljaival: kirándulásokra, szentmi-

sére, foglalkozásokra, különféle kulturális rendezvényekre viszi őket. Rendszeresen jár betegekhez, időssekhez, segít nekik a bevásárlásban, a gondozásukban, együtt imádkozik velük, beszélgetéssel enyhít magányukon. Hosszú évekig volt beteglátogató önkéntes is a geriátriai osztályon.

– Az Úr segít abban, hogy időm legyen a karitászmunkára. Amikor a gyermekeim kicsik voltak, akkor is mindig adott időt rá, ez az Úrnak a gondviselése. Mindig velem van, ezt mindig érzem, akkor is, amikor például a sérült gyermekekkel vagyok. Ő nekem mindig támpont az életemben, érzem, hogy szinte belevisz a karitászmunkába, abba, hogy örömet szerezzek másoknak szeretettel – mondta Bérdi Józsefné.

B. D.

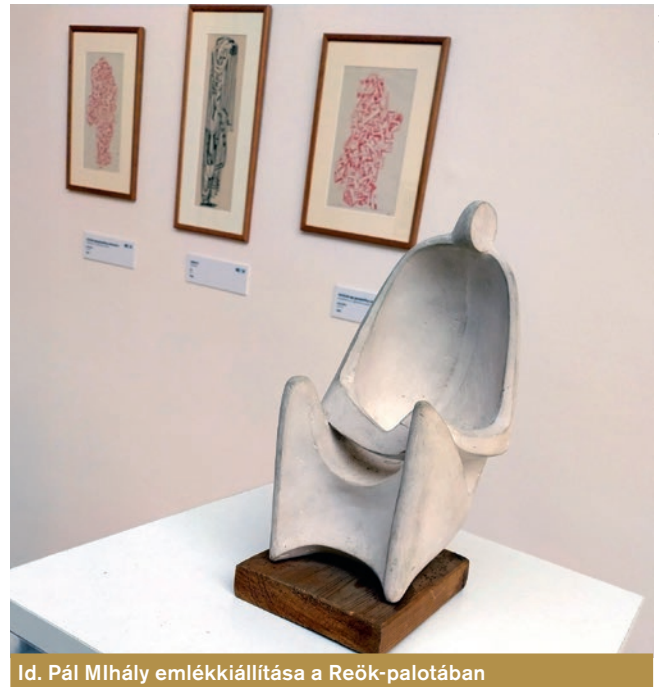
Kulturális mozaik

Tárlatos ősz

Nem szűkölködtek látni- és látogatnivalóban a képzőművészet alföldi szerelmesei. A kiállítási szezont hagyományosan a Vásárhelyi Őszi Tárlat nyitotta meg az Alföldi Galériában, ahol áttekintést kaphattunk a kortárs hazai alkotóművészet széles spektrumából, alkotói és műfaji sokszínűségéből. A Szegedi Tudományegyetem Rajz-Művészettörténet Tanszéke két tárlattal is csalogatott: a csongrádi Plen-Air Művésztelep nemzetközi merítésű anyaga mellett a szegedi festők csoportos kiállítására is sor került a Magyar Festészet Napja alkalmából. A Reök-palotában az 1911–1971 között élt *Id. Pál Mihály* szobrászművész teljes életművét reprezentáló emlékkiállítás várta a látogatókat részint a hagyományos portrészobrászat, részint a hatvanas-hetvenes évek absztrakt irányzatainak megidézésével. *Papageorgiu Andrea* festőművész nagyméretű, dekoratív tablói egzotikus színekkel és expresszív kompozíciókkal kínáltak izgalmas vizuális élményt. A *Szegedi Szépművészeti Céh* a hagyományoknak megfelelően az újszegedi Bálint Sándor Művelődési Házban jelentkező alkotótábori működésüket bemutató csoportos tárlattal, a Fekete-házban pedig a *HÁM Művészeti Egyesület* alkotói mutatkoztak be. A Belvárosi Rajzkör Károlyi Múteremgalériája előbb *Plavecz Ildikó*, utóbb *Rusz-Rácz Ildikó* munkáit helyezte el a falakon. *Barkos Bea* képzőművész a kiskundorozsmai Petőfi Sándor Művelődési Házban jelentkező archaikus-archetipikus ihletésű munkáival, *Simon Miklós* pedig Krisztus-portréit állította ki az újszegedi Szent Erzsébet Egyházközség közösségi házában.

Színház őszi esteken

A Szegedi Nemzeti Színház évadról évadra jutalomjátékokkal kedveskedik a társulat vezető színésznőjének, a Jászai-díjas *Fekete Gizinek*. Az *öreg hölgy látogatása*, a *Macskajáték* és *Az ajtó* után a választás az idén Osztrovszkij komédiájára, *Az erdőre esett*, amit az is indokol, hogy a művésznő pályája korai éveiben emlékezetes alakítás

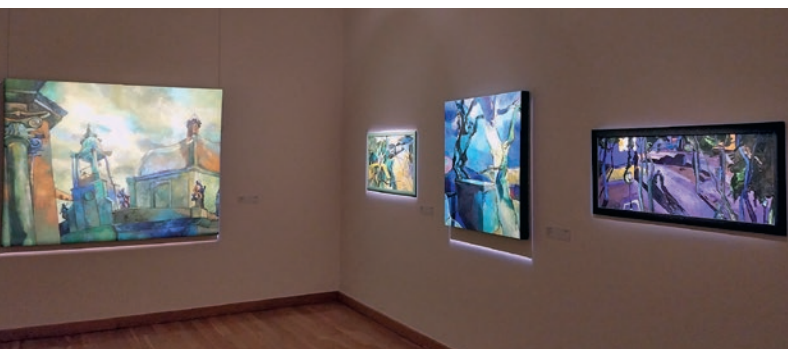
Id. Pál Mihály emlékkiállítás a Reök-palotában

nyújtott a színműben. A Nagyszínház az *Én és a kisöcsém* című Eisemann-klasszikussal készült, az Operatagozat Humperdinck meseoperájával, a *Jancsi és Juliskával* várta a kisebbeket, míg Donizetti *Don Pasquale*-ja új rendezésben, megfiatalított szereposztásban került színre. Az évad szokásos kortársi bemutatója az *Oltalomkeresők* című színdarab volt egy antik történet aktualizálásával, Fábián Péter tollából. A Békéscsabai Jókai Színház Herczeg Ferenc legendás színművével, a *Kék rókával*, Nikosz Kazantzakis korszakos Krisztus-regénye, az *Akinek meg kell halnia* adaptációjával és a Charles Aznavour emléke előtt tisztelegő *La Bohème* című musicallel várta a nagyjérdeműt.

Galéria-galéria

A szegedi Móra Ferenc Múzeum a Múzeumok Őszi Éjszakája alkalmából újból megnyitotta a Kass-galériát, a világhírű grafikusművész zenei és irodalmi ihletésű lapjainak tárlatával. A békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeum őszi kínálatában *Jankay Tibor* törzsi művészetek hatásait tükröző munkái illetve a múzeum gyűjteményében található kuriózumok bemutatása mellett több társadalomtörténeti kiállítás is elérhetővé vált, egyebek közt a tisztálkodás történetét bemutató anyaggal. A 150 éve született korszakos kultuszminiszter, gróf *Klebelsberg Kuno* emléke előtt a Szegedi Dóm Látogatóközpont, a Klebelsberg Könyvtár és a Somogyi-könyvtár egyaránt dokumentumkiállítással tisztelgett, míg a Szegedi Tudományegyetem Kulturális Irodája Klebelsberg-emléksétákra hívta az érdeklődőket.

MARTON ÁRPÁD

Papageorgiu Andrea kiállítása a Reök-palotában

Európai püspöki bizottság a keresztényekkel szembeni diszkriminációról:

az EU tegyen határozottabb lépéseket!

Az Európai Unió Püspöki Konferenciájának Bizottsága (COMECE) határozottabb fellépést sürget a vallási alapú megkülönböztetés ellen és a vallásszabadság védelme érdekében az EU-ban.

Az Európai Bizottság és a vallási vezetők közötti magas szintű találkozót évente megrendezik az Európai Unió működéséről szóló szerződésben foglaltak alapján. A 2025. november 17-én tartott találkozó témája az *Együttélés az egyre polarizálódó társadalmakban* volt. Az ülés házigazdája Magnus Brunner, az EU belügyeiért és migrációért felelős biztos, az egyházakkal és vallási szervezetekkel való párbeszéd végrehajtásáért felelős biztos volt. A COMECE-t alelnöke, Czesław Kozon koppenhágai püspök képviselte.

A COMECE alelnöke az ülésen rámutatott, hogy az Európai Unióban az igazi sokszínűség hanyatlak, és az alapvető vallásszabadságok nem kapnak elég védelmet. A püspök hangsúlyozta: sürgető szükség van „a vallási műveltség javítására, amely kulcsfontosságú a modern társadalmakban a keresztények előtt álló számos kihívás és korlát kezeléséhez, amelyek a pusztító ellenségességből, a tudatlanságból és a megértés hiányából erednek”. A főpap kifejtette a keresztények előtt álló növekvő kihívásokat a mai európai társadalmakban, amelyeket a fokozódó szekularizáció, a törvényi korlátozások, valamint a hívők és a templomok elleni egyre növekvő támadások jellemeznek.

Kozon püspök határozottabb intézményi fellépést szorgalmazott, beleértve a keresztényekkel szembeni gyűlölet elleni küzdelemmel foglalkozó uniós koordinátor kinevezését, hogy biztosítsák a keresztények biztonságát és méltóságát Európa-szerte. Hozzátette: a vallásszabadságot és a vele kapcsolatos diszkrimináció tilalmát nem csak a kisebbségek védelmeként kell kezelni, mert a „többség és kisebbség” szembeállítás hibás, hiszen az alapvető jogok mindenkire vonatkoznak, akár többségi vallású, akár kisebbségi.

Az Európai Parlament vallás- és meggyőződés szabadságával foglalkozó frakcióközi csoportja 2025. november 18-án tartotta *Diszkrimináció a keresztények ellen Európában* című ülését, amelyen a COMECE képviselőjében Alessandro Calcagno főtítkárhelyettes vett részt. Calcagno megerősítette a COMECE azon buzdítását, hogy az uniós intézmények „ne féljenek merész lépéseket tenni az európai keresztény hívők védelme érdekében az intoleranciával, a diszkriminációval, a gyűlölettel és a tudatlansággal szemben”.

A főtítkárhelyettes beszédében méltatta az európai keresztényekkel szembeni intolerancia és diszkrimináció megfigyelőközpont munkáját, amelynek 2025-ös jelentése nemrég jelent meg. A jelentés több mint 2000 keresztényellenes gyűlölet-bűncselekményt rögzít 2024-ben Európában, rámutatva, hogy a személyek elleni támadások száma jelentősen növekedett – 274 esetre emelkedett –, valamint a templomokat és más keresztény helyszíneket célzó gyújtogatások száma is hirtelen növekedést mutatott.

Calcagno emlékeztetett: „a zsidó és muszlim közösségek már most is támaszkodhatnak egy uniós koordinátorra, miközben egyre több jelentés egyértelműen mutatja a keresztények elleni bűncselekmények, valamint a velük szembeni gyűlölet, intolerancia és diszkrimináció jelenlétét az Európai Unión belül. A COMECE számára elengedhetetlen, hogy védelmet biztosítsanak a különböző vallási felekezetek híveinek és szent helyeinek” – magyarázta. Hozzátette: „Szeretnénk látni, hogy az Európai Unió nagyobb meggyőződéssel küzd e jelenség ellen, és a keresztényekkel szembeni gyűlölet elleni küzdelemmel foglalkozó uniós koordinátor kinevezése egy nagyon konkrét lépés lenne, amelyet az Unió megtehetne a probléma kezelése érdekében”.

KAMOCSA GÁBOR

FOTÓ: [HTTPS://COMECE.EU](https://comece.eu)

Szűz Mária alakja a katolikus egyházi hagyományban

Szeretet és gondoskodás

Szűz Mária alakja nagyon fontos a katolikus hagyományban. Nem véletlen, hogy a dogmatika egyik irányzata, a mariológia az ő személyével és üdvörténeti jelentőségével foglalkozik, de az elmúlt évszázadok jámbor hitelte és népi vallásossága is különös tiszteletben részesítette alakját.

Szűz Mária – Jézus Krisztus, azaz a második isteni személy, a megtestesült Isten édesanyja – régóta példakép a keresztény közösségek tagjai számára. A több évezredes dogmatörténeti fejlődés a keleti kereszténységben és a nyugati katolicizmusban egyaránt kikristályosította a hozzá fűződő tanításokat. A mariológia jelenleg négy dogmát, az egyetemes zsinatok, illetve pápai döntések által szentesített hittételt tanít róla.

1. Az ember Mária Isten anyja. Emiatt illeti meg a keleti egyházakban szinte a kezdetektől fogva az Istenszülő megnevezés. 2. Örökké szüzességben élt, vagyis Jézus Krisztus születése előtt, a szülés alatt és azután is megőrizte testi tisztaságát. 3. Ehhez kapcsolódik a szeplőtelen fogantatás dogmája, amelynek teológiai tartalma, hogy Mária mint ember a fogantatásától kezdve mentes volt az áteredő bűntől. Így vált ugyanis képessé arra, hogy Istent a testébe fogadja, és a Megváltót megszüljje. 4. A Máriával kapcsolatos dogmatörténeti megfontolások közül a legutóbbi azt mondja ki, hogy földi élete végén Mária testestől és lelkestől a mennybe vétetett. A katolikus tanítás szerint tehát különleges, kizárólag az ő számára adott isteni kegyelmekkel rendel-

kező ember volt Szűz Mária, aki már csak azért is példaképe lehet korunk keresztényeinek, mert egyrészt teljes mértékben alávetette magát Isten akaratának, másrészt pedig szó szerint – fizikailag is – Istent hordozta és adta a világnak, s végső soron ezzel segítette a megváltás művét.

FOTÓ: THALER TAMÁS

A magyar katolikusok a kereszténység fölvételével párhuzamosan ismerkedtek meg alakjával. Éppen egyházmegyénk első főpásztora, Szent Gellért püspök volt az, aki a magyarság kereszténység előtti ősvallásának vezető női istenségét, Boldogasszonyt igyekezett párhuzamba állítani, illetve azonosítani Szűz Máriával. A katolikus egyházban és a missziós törekvésekben régi gyakorlat volt

ugyanis, hogy az újonnan keresztény hitre tért közösségekben a korábbi vallások alakjait és fogalmi készletét keresztény tartalmakra alkalmazták azért, hogy azok jobban megérthetőek legyenek az új hívek számára. Szűz Mária magyarországi kultuszának ősi jellegét mutatja, hogy államalapító uralkodónk, Szent István király – férfiörököse nem lévén – az országot és a Szent Koronát neki és az ő oltalmába, mennyei pártfogásába ajánlotta nem sokkal halála előtt. A katolikus egyházi év számos Mária-ünnepének teológiai tartalmát, középkori kodikológiai forrásait, s a hozzájuk tartozó néphagyományokat az *Ünnepi kalendárium* című kétkötetes művében foglalta össze a szegedi Bálint Sándor néprajzkutató professzor, egykori kereszténydemokrata parlamenti képviselő, akinek a boldoggá avatása folyamatban van. Számos templom és kápolna őrzi Mária emlékét egyházmegyénk területén, többek között a szegedi székesegyház, a dóm is, amely Mária, Magyarok nagyasszonya oltalmába van ajánlva. A hódmezővásárhelyi születésű Badalik Bertalan domonkos szerzetes, veszprémi püspök, a kommunista diktatúra

idején történt internálása idején írta meg *Istennek szent anyja* című könyvét, amelyben a következőket olvashatjuk. „Joggal állíthatjuk, hogy akik a Szűz Anyát gyermekded tisztelettel övezik, odaadó szeretettel viszonzzák anyai szeretetét és föltétlen bizalommal fordulnak hozzá testi-lelki szükségleteikben, ezekről Ő is különös szeretettel gondoskodik.”

MIKLÓS PÉTER

Nemzeti emlékhely lett a szegedi Dóm tér

A szellemi haza pótolhatatlan alkotóeleme

Szeged városának – mint a Szeged-Csanádi Egyházmegye székhelyének – egyik legfontosabb épülete és legikonikusabb jelképe a dóm, amely elválaszthatatlan a körülötte lévő, a huszadik század elején tudatos koncepció mentén megformált Dóm tértől. Ez a szakrális, egyházmegyei, tudományos és közösségi épületegyüttes ad otthont a Nemzeti Emlécsarnoknak, ahol – az eredeti alapítói szándékok szerint – a magyar történelem, kultúra és tudomány legjelesebbjeinek szobrai állnak. A komplexum október óta hivatalosan is nemzeti emlékhely.

A mai szegedi Dóm téren már a korai Árpád-korban is állt templom, amelynek az emlékét a ma is álló Dömötör-torony őrzi. Bizonyos kutatások szerint az egykori Dömötör-templom egyik tornyában megmaradt építészeti emlék alapjai tizenegyedik századiak, vagyis a Kárpát-medencei keresztény egyházszervezéssel egyidősek. A történelem viharaiiban a templomot többször újjá kellett építeni. Az 1879-es nagy árvíz után, az 1900-as évek elején az árvíz veszedelmétől történt megmenekülés és az azt követő újjáépítésért való hálaadás jegyében fogadalmi templomot kezdett építtetni Szeged közössége. A történelem azonban úgy hozta, hogy a trianoni békediktátum nemcsak a történelmi Magyarország területének kétharmadát vette el, de a csanádi egyházmegye nagy része is idegen területre került: maga a központja, Temesvár is. Glattfelder Gyula püspök pedig 1923-ban távozni volt kénytelen Románia területéről.

A szegedi fogadalmi templomot már mint a csanádi egyházmegye székesegyházát fejezték be. Az építkezést nagyban támogatta Klebelsberg Kuno, a két háború közötti korszak legendás vallás- és közoktatásügyi minisztere, aki 1930 októberében a következőket fogalmazta meg térről. „Legyen ez a tér egy téglába épített, kőbe véssett, ércebe öntött, hatalmas Nem, nem, soha!” Mibálffy Béla Szeged és Csongrád-Csanád vármegye kereszténydemokrata országgyűlési képviselőjének javaslatára októberben a magyar országgyűlés döntött arról, hogy a tér nemzeti emlékhely. Az ünnepélyes avatást november 13-án, Klebelsberg Kuno születésének százötvenedik évfordulóján tartották.

Az eseményen részt vett *Sulyok Tamás* köztársasági elnök is, aki a következőket mondta: „Magyarország ma megerősítette, hogy Szeged székesegyháza és a Dóm tér a nemzet életében különleges értéket képvisel. A szegedi dóm a szellemi haza pótolhatatlan alkotóeleme. Ez

FOTÓ: THALER TAMÁS

a hely magában hordozza azt, hogy mit jelent magyarnak lenni. A templomnak és a térnek a történetébe bele van írva a tántoríthatatlan magyar akarat, a szegedi emberekben élő remény, az egész nemzet fellendülésének megvalósítása. Trianon következtében az egész nemzetet kellett megújítani, felül kellett kerekedni a megmagyarázhatatlan igazságtalanságokon. Szeged vállalkozott erre, új szobrokat emelt, ameddig a magyar kultúra, tudás és lélek visszaszorult a külföldi tájakon, a napfény városában ezek új lendületet kaptak.”

A rendezvényen *Kiss-Rigó László* szeged-csanádi püspök is felszólalt, aki kifejtette: a mai kor embere feladatának, kötelességének és küldetésének tartja Klebelsberg Kuno szellemi örökségének továbbvitelét. Mint fogalmazott: „Az a nemzetstratégia, amit Klebelsberg megalkotott és bravúros módon kezdett megvalósítani Szegeden is, az egész nemzet javát szolgálja”. Hozzátette, hogy a trianoni trauma és a nagy gazdasági világválság miatt száz évvel ezelőtt a közhangulat letargikus is lehetett volna, Klebelsberg azonban „nem kezdett sebeket nyalogatni, önsajnálta esni, nem panaszkodott, hogy kevés, vagy nincs forrás kultúrára, tudományra, hanem nagyot álmodott. Valahogy mégis előteremtette a forrásokat, páratlan értéket valósított meg, ma is érezni a hatását.” **M. P.**

Grosics Gyulára emlékeztek

FOTÓK: SZEGED-GROSICSAKADEMIA.HU

A Szeged-Csanád Grosics Akadémia utánpótlás szekciója a magyar labdarúgás napján emlékezett meg a klub névadójáról, Grosics Gyuláról, valamint az Aranycsapat legendás angliai győzelméről.

November 25-én ünnepeljük a magyar labdarúgás napját. 1953-ban ezen a napon játszották az évszázad mérkőzését a Wembley stadionban, ahol az Aranycsapat Grosics Gyulával a kapuban 6-3-ra legyőzte a hazai pályán akkor már 90 éve veretlen angol válogatottat. Az évforduló apropóján Kiss-Rigó László, a Szeged-Csanád Grosics Akadémia alapítója és Takács Mihály, a klub utánpótlás sportigazgatója az utánpótlás edzőkkel közösen koszorúzták meg a legendás hálóról emlékművét a Szent Gellért Fórumban.

– A név kötelez bennünket. Grosics Gyula alkotó ember volt, egy igazi erkölcsi mérce az Aranycsapatban, ebből kifolyólag szeretnénk méltóképpen megemlékezni róla és követni a példáját. A magyar labdarúgás napján megjelentettük a Grosics Szemle című szakmai kiadványunk idei második számát, ezzel is tisztelegve Gyula bácsi emléke előtt. Szakmai közösségünk továbbra is a magyar labdarúgás hű és alkotó része kíván lenni – mondta az eseményen Takács Mihály utánpótlás sportigazgató. Mint ismert, Grosics Gyula, az Aranycsapat kapusa korának egyik, ha nem a legjobb kapusa volt, és ma is a valaha élt legjobbak között emlegetik. A sportsajtóban elterjedt beceneve a *fekete párduc* volt, mert ő volt az első kapus, aki fekete mezt öltött magára.

SZEGED-GROSICSAKADEMIA.HU/TI

Márkvárt Dáviddal tartottak Grosics-estet

Szintén a magyar labdarúgás napjához kötődött a hagyományosnak mondható Grosics-estek folytatása a Szent Gellért Fórumban. A legutóbbi eseményen Márkvárt Dáviddal beszélgetett Nikolényi Gábor Viktor kommunikációs igazgató. Márkvárt Dávid a Szeged-Csanád Grosics Akadémia labdarúgójaként válaszolt a kérdésekre. A korábbi háromszoros válogatott középpályás, az NB II-es szegedi gárda csapatkapitánya megosztotta pályafutása legérdekesebb tapasztalatait a helyi utánpótlásunkban futballozó gyerekekkel.

Helyreigazítás: az előző számunkban az alábbi hír zavaró betűhibákkal jelent meg, ezért most – az érintettektől és olvasóinktól elnézést kérve – újra közreadjuk.

Kiss-Rigó László áldotta meg a felújított szatymazi templomot

Kiss-Rigó László szeged-csanádi püspök megáldotta a felújított templomot, beszédében pedig méltatta a szatymazi közösség összetartását. Az épületbe új aljzatbeton került, és megtörtént a lábazat javítása. A régi padlóburkolatot suttói mészkőlapokra cserélték. Új festést kaptak a falak és a Jézus szíve-oltár. A harangtorony-feljárt helyisége szintén új burkolattal és új bútorzattal bővült. A felújítás alkalmával a templom új örökmécsessel gazdagodott, amely egy – az 1850-es években készült – klasszicista stílusú lámpa.

Kiss-Rigó László látta vendégül a prágai magyar katolikusokat

A Prágai Magyar Katolikus Plébánia közösségének tagjai *Kiss-Rigó László* szeged-csanádi püspök meghívására szentévi jubileumi zarándoklaton vettek részt szeptember 26–28. között Szegeden. Háromnapos útjukon együtt fedezték fel Győr, Szeged, Ópusztaszer és Makó kincseit. A zarándokcsoportot *Balga Zoltán* prágai plébános vezette.

A zarándoklatnak több apropója is volt: *Kiss-Rigó László* püspök 2024. októberi prágai látogatása végén meghívta a közösséget, hogy ismerkedjenek meg a Szeged-Csanádi Egyházmegyével; vegyenek részt Szent Gellért, az egyházmegye védőszentje ünnepén. Ez volt egyúttal a prágai plébánia szentévi zarándoklata is.

Az első állomás Győr volt, ahol a székesegyházban a könnyező Szűzanya kegyképe előtt imádkozott a csoport Mária közbenjárását kérve. Tiszteletüket fejezték ki Szent László

hermája, illetve Boldog Apor Vilmos püspök sírja előtt. Ezt követően a Brenner János Hittudományi Főiskola kápolnájában szentmisén vettek részt, és *Veres András* győri megyéspüspök ajándékával, a Szűzanyát ábrázoló szentképpel és imádságos lappal folytatták útjukat a zarándokok.

A hétvége folyamán a prágai magyar hívek Szegeddel és térségével ismerkedtek meg. A közösség zöme a Felvidékről származik, így sokuknak ez volt az első útja Magyarország ezen tájára. Az ópusztaszeri emlékparkban a honfoglaló magyarság történetétől a kereszténység felvételén át napjainkig felidéztek a magyarság történelmét. Vasárnap a zarándokok – miután megismerkedtek Szeged nevezetességeivel – a Szent Gellért-szeminárium kápolnájában *Kiss-Rigó László* püspökkel szentmisén vettek részt.

A remény jeleivé váltak – vértanúkra emlékeztek Nagyváradon

Október 3-án *Boldog Bogdánffy Szilárd* boldoggá avatásának 15. évfordulóján a Nagyvárad Római Katolikus Egyházmegye a Szeged-Csanádi Egyházmegyével és Magyarország Kolozsvári Főkonzulátusával közösen megemlékező ünnepséget szervezett Nagyváradon. A Szent László Római Katolikus Líceum diákjai és tanárai a székesegyházról indulva zarándokutat jártak be, érintve a jeles személyiségekhez kötődő fontosabb helyeket. Meglátogatták többek között

a püspöki palota kápolnáját; Boldog Apor Vilmos pappá és Boldog Bogdánffy Szilárd diakónussá szentelésének helyszínét; a Szent József-kórház épületét, ahol elhunyt Györgypál Albert; a Szent László-menedékházat, ahol felravatalozták és ahonnan a nagyvárad-olaszi temetőbe kísérték; az Orsolya-rendi zárdát, ahol az első koedukált osztályt tanította Bogdánffy Szilárd és végül a Barátok templomának kriptáját, ahol a kegyelet virágait helyezték el Györgypál Albert sírjánál.

Az emlékező szentmisén a nagyváradi székesegyházban *Böcskei László* megyéspüspök úgy fogalmazott, hogy október harmadika Bogdánffy Szilárd liturgikus ünnepe, mely alkalommal azonban nemcsak róla, hanem több ismert vértanúról is megemlékeznek, akik számára mindenekfelett fontos volt a hit és az Istennel való kapcsolat. *Mirko Štefković* nagybecskereki megyéspüspök hangsúlyozta, hogy a mai világban, a reménytelen bizonytalanságban fontos találni egy biztos, szilárd alapot, mely a vértanúk példája és hite lehet. Nemcsak tanulni tudunk tőlük, hanem kapni, meríteni is.

Bogrács, jószív és véradás: így telt a Szent Ferenc-nap Szegeden

Több mint egy tucat főzőcsapat, véradók, népi zenészek, tombolázók és segíteni akarók töltötték meg élettel október első vasárnapján a Mátyás teret. Az alsóvárosi Szent Ferenc-napi jótékonyági főzés idén is összehozta

► Szeged közösségét: a *Szegény Konyhát* támogató rendezvény egyszerre volt ünnep, vásár és életmentő akció. Már hagyományként tért vissza a VII. Szent Ferenc-napi jótekonysági főzés, amelyet a ferences rendház és a *Szia Kávészó* szervezett a Szegény Konyha javára. A jó ügyért rendezett esemény évről évre bővül, idén is százak látogattak ki a hűvös, de szívet melengető rendezvényre. A nap csúcspontjaként egy hatalmas tortát is elárvereztek. A bevétel természetesen szintén a Szegény Konyha kasszáját gyarapította. Az esemény végére jóllakottan, de még inkább lélekben feltöltődve térhettek haza a látogatók.

Zöld jövő épül a szegedi templomnál

A teremtett világ védelme nem távoli elv, hanem mindennapjaink része, ezt érzik és megélik a szegedi Szent József jezsuita templomban is. Az épület melletti aszfaltozott részt fokozatosan étellel teli zöldfelületté tervezik átalakítani. Ennek egyik első, látványos lépéseként közösségi komposztálót építettek. A közösségi komposztálót raklapokból építették, hogy ne csak a templomba járók, hanem a környéken élők is használhassák, az ott termelődő komposztot pedig helyben felhasználják. A jezsuita lelkiség szellemében a közös munka mellett az intellektuális feltöltődésre is volt lehetőség: interaktív beszélgetést tartottak a fenntartható településfejlesztésről az átfogó ökológia nézőpontjából.

A közösségi komposztáló építése nemcsak egy konkrét, fontos lépés a zöld jövő felé, hanem üzenet is:

a templom közössége elkötelezett a fenntarthatóság mellett, és aktívan keresi azokat a formákat, amelyekkel megtanulhat harmonikusan együtt élni a teremtett világgal.

Terményáldás Bogárrón

Bogárró az egykor virágzó Makó környéki tanyavilág egyik központja, az itteni Páduai Szent Antal-templomban pedig ilyenkor emberemlékezet óta megrendezik a szokásos terményáldást. Ez az egyház hivatalos ünnepeinek egyike, a hívők ilyenkor a terményeket jelképesen az oltár elé helyezik, a pap pedig a liturgia keretében megáldja azokat. A szertartást idén *Pálfi Zoltán* római katolikus plébános és *Gedeon Tamás* görögkatolikus segédlelkész tartotta a zsúfolásig megtelt templomban. Ilyenkor messze földről idesereglenek a vidék gazdálkodói. A környéken egyébként alig kétszázan laknak már, pedig Bogárrón egykor iskola is működött.

Egzotikus dallamok a dómban

A Szeged-Csanádi Egyházmegye idén is megünnepelte a missziók világnapját. A missziós napok Szegeden közös imádságokkal, énekléssel, kerekasztal-beszélgetésekkel és vasárnapi püspöki szentmisével emlékeztették a híveket a katolikus egyház missziós küldetésére, amely a hit terjesztésére és a Krisztus nyomdokain való elköteleződésre hív minden megkereszteltet.

– A misszionáriusok ne mondják meg a tutit, mert azt Isten már megmondta. Nekik az a feladatuk, hogy azt terjesszék – jegyezte meg humorosan nyitóbeszédében *Kiss-Rigó László* szeged-csanádi püspök. Hozzátette, hogy a misszió nemcsak egy egyszerű küldetés, hanem egy küldetés, amelyet Jézus fogalmazott meg az apostolai számára: menjenek és hirdessék az evangéliumot az egész világon. Kiemelte, hogy nekik köszönhetően gyűlhetett össze a szegedi közösség, miattuk tarthattak közös imádságokat, énekléseket, majd a vasárnapi szentmisére is így kerülhet sor.

Tanulmányúton a Budai Irgalmasrendi Kórházban

A Budai Irgalmasrendi Kórházal együttműködve október 8–10. között a Szeged-Csanádi Egyházmegye Pasztorális Helynökségéhez tartozó Szent Dömötör Kórházlel-

Áldott karácsonyi ünnepeket és kegyelmekben gazdag, boldog új évet

kívánnak a magazin minden kedves olvasójának a

Szeged-Csanádi Egyházmegye

Toronyirány
szerkesztői és készítői

készí Szolgálat munkatársai tanulmányúton vehettek részt. A Budai Irgalmasrendi Kórház egyedisége abban áll, hogy 25 éve az országban elsőként saját lelkigondozói szolgálatot indított *Kozma Imre* atya kezdeményezésére – tagjai között olyanokkal, akiknek volt lehetősége az Egyesült Államokban is mélyíteni, gyarapítani tudásukat. Ilyen szakember *Búza Patrik*, az első és egyben jelenlegi vezető, aki két részmunkaidős munkatársával, *Móré Ágnessel* és

Barka Attilával osztozik a lelkipigo-
dozás szolgálatában.

Kórházi lelkipigo- dozók találkoztak

Éves találkozóra gyűltek össze Szent Dömötör emléknapijához kapcsolódóan az egyházmegye kórházi lelkipigo-
dozói szolgálatának munkatár-
sai Szegeden, a Katolikus Házban. A program során ezúttal is részt vehettek vezetett és kötetlen programpontokon, melyek a Krisztusban testvéri, ugyanakkor kollegiális kapcsolatok mélyítését célozták. *Kondé Lajos* pasztorális helynök nyitó imája, majd pedig a személyesebb hangvételű ráhangolódás után a résztvevők meghallgathatták *Máramarosi Mária* koordinátor összefoglalóját. Öt év távlatában egyre több beteget tudtak megszólítani, egyre nagyobb számban fogadják el az érdemi, mélyebb beszélgetést is, de a szentségekben részesülők száma is növekszik a kórházlelkészek közreműködésével. A jelenlévőknek *Schindler Mátyás* bajai plébános, mentálhigiénés szakember beszélt a kiegészítés és a regenerálódás különböző aspektusairól.

100 éves lett az ópusztaszeri templom

A közelmúltban ünnepelt a község: százéves lett az ópusztaszeri templom, amit a Pallavicini család építtetett. A születésnapon részt vett *Pallavicini Alfonz*, az építető unokája, akinek *Makra József* polgármester mondott köszönetet a família több generáción átívelő támogatásáért.

A munkák 1924-ben kezdődtek az akkori Sövényházán, a pályázatra 36 pályamű érkezett, végül a kor ismert építészt, Heintz Bélát kérte fel a váci püspök és a helyi plébános, hogy új tervet készítsen. Ezt elfogadva kezdődött az építkezés, és a neoromán stílusban épült kegyhelyet egy évvel később, 1925. október 25-én szentelték fel a Magyarok Nagyasszonya tiszteletére. Az építkezést Katona Joachim mérnök vezette, a szobrászati munkákat Homonnay Jenő iparművész irányította. A templom különlegessége az

aszimmetria, illetve hogy csak a jobb oldalon vannak benne padok.

– Ez az elrendezés kívülről is látható: a torony sem középen van, mint általában, hanem a bal oldalon magasodik, és azért csak egy sor pad van, mert a cselédség nem foglalhatott helyet a szentmise alatt, a szabadon hagyott részen álltak, de ha akartak, a kőre leülhettek – mesélte 2021-ben a templom bemutatásakor *Antal Imre* plébános. A százéves jubileumi szertartást *Kiss-Rigó László* szeged-csanádi püspök celebrálta. A püspök prédikációjában három kulcsfontosságú értéket emelt ki: az erőt, a szeretetet és az igazságot.

Máriaradna – Temesvár – Őcsanád

A plébániai munkatársak bánati zarándoklatán közel negyvenen vettek részt november 7–8-án. A Szeged-Csanádi Egyházmegye ezt a kétnapos

zarándoklatot azoknak a civileknek ajándékozta, akik a plébánosuk szerint az egyházközségükben kiemelkedően értékes munkát végeztek, végeznek. Ezzel az alkalommal szeretnék elismerni azoknak a munkáját, akiket a plébánosuk ajánl, megerősíteni őket munkájukban, és lehetőséget biztosítani számukra a lelki feltöltődésre, a más plébániákról érkezőkkel való kapcsolatok és a közösség építésére.

Elismerések a kiemelkedő munkásságért

Kocsi Györgynek, *Molnár Antalnak* és *Szabó Csabának* adta át a Fraknói Vilmos-díjat *Soltész Miklós*, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára és *Fürjes Zoltán* helyettes államtitkár a budapesti D50 Rendezvényközpontban november 20-án. Az ünnepségen jelen volt *Udvardy György* veszprémi érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnökhelyettese. A kiemelkedő jelentőségű történész püspökről elnevezett Fraknói Vilmos-díjat a miniszterelnök általános helyettese – jelenleg *Semjén Zsolt* – adományozza azoknak, akik a katolikus teológia, a filozófia vagy az egyháztörténelem területén kiemelkedő tevékenységet végeznek, illetve elősegítik a vallási élet megújulását, a teológia oktatását; valamint az egyház társadalmi beágyazottságának és közfeladat-ellátásának kiszélesítése terén jelentős eredményt értek el.

Szentév, 2025 • Magyar szentek

Árpád-házi Szent Erzsébet

Szent Erzsébet IV. Béla király és felesége, Gertrúd gyermekeként jött a világra, s szülei már korán férjhez adták a németföldi Tübingia tartomány grófjához, akitől három gyermeke született. Fiatalon özvegy lett, s noha több kérője akadt – köztük II. Frigyes német-római császár – huszonnégy éves korában, 1231. november 17-én bekövetkezett haláláig tiszta keresztény életet élt, segített a szegényeken és ápolta a betegeket. Szociális és karitatív tevékenysége, valamint életszentségének közismertsége miatt IX. Gergely pápa már négy évvel halála után szentté avatta. Ő a legismertebb magyar szent, többek között a kolumbiai Bogota főegyházmegyéjének a védőszentje.

A KÉPEN EDMUND LEIGHTON: ÁRPÁD-HÁZI SZENT ERZSÉBET KENYERET OSZT A SZEGÉNYEKNEK C. FESTMÉNYE LÁTHATÓ
ART RENEWAL CENTER • FORRÁS: WIKIMEDIA